

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 9. februára 2015 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **I. J.** pre pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec vedená na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 2Tos 116/2014, sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trenčíne vykonáva pod sp. zn. 2Tos 116/2014, v trestnej veci obžalovaného **I. J.** pre pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., konanie o sťažnosti poškodenej (presnejšie zákonnej zástupkyne maloletého poškodeného) **L. Š.** proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín z 25. septembra 2014, sp. zn. 1T 146/2012, ktorým bol podľa § 147 ods. 1 Tr. por. do konania pribratý za účelom vypracovania znaleckého posudku znalecký ústav z odboru psychológia, zdravotníctvo a farmácia - Ú., so sídlom v N.. Vec bola prvostupňovým súdom Krajskému súdu v Trenčíne predložená na rozhodnutie 20. novembra 2014.

V písomnom vyjadrení z 18. novembra 2014 (č. l. 436 - 438 spisu) obžalovaný **I. J.** o.i. uviedol, že nesúhlasí s tým, aby v jeho trestnej veci rozhodoval v akomkoľvek štádiu konania Krajský súd v Trenčíne, pretože ho považuje za zaujatý.

Pri odôvodnení tejto svojej námietky zaujatosti sa potom v prvom rade odvolal na svoje predchádzajúce písomné podanie z 9. júna 2014 (č. l. 343 - 344 spisu), kde upozorňoval na to, že pani **Š.** v čase ich spoločnej známosti pracovala na Vyššej

vojenskej prokuratúre v Trenčíne, ktorá sídlila v rovnakej budove ako Krajský súd v Trenčíne. Ako sa mu sama chválila, často vraj prichádzala do kontaktu s rôznymi ľuďmi, napr. veľmi často spomínala nejakého Ferka Kováča, vášnivého poľovníka, s ktorým má dobré vzťahy. Až keď si prečítal posledný list pani Š. mu došlo, že ide o sudcu JUDr. Františka Kováča, ktorý rozhodoval o odvolaní. Už mu je teda jasné, prečo to tak dopadlo. Taktiež zistil, že sestra pani Š. - Bc. M. F. stále pracuje na Krajskom súde v Trenčíne a už má byť údajne sekretárkou predsedníčky uvedeného súdu.

Ďalej túto svoju námietku odôvodnil tiež tým, že Krajský súd v Trenčíne svojím uznesením z 23. septembra 2013, sp. zn. 23To 81/2013 (týmto rozhodnutím krajský súd zrušil prvostupňový rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, *pozn.*), pošliapal všetky jeho Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd garantované práva, najmä právo na riadny, zákonný a spravodlivý súdny proces a právo byť považovaný za nevinného, pokiaľ jeho vina nie je vyslovená právoplatným rozsudkom. Menovaný súd je už vopred, ešte pred vykonaním relevantného dokazovania presvedčený o jeho vine, čím jednoznačne preukázal svoju zaujatosť v danej trestnej veci.

Na základe vyššie uvedeného preto obžalovaný nemá dôveru ku Krajskému súdu v Trenčíne, tento považuje za predpojatý a žiada o vylúčenie všetkých jeho sudcov z prejednávania a rozhodovania jeho trestnej veci a zároveň o odňatie a prikázanie jeho veci inému krajskému súdu, ktorý bude oprávnený rozhodovať o prípadných podaných opravných prostriedkoch a o týchto rozhodne ústavne konformným spôsobom.

Dňa 22. decembra 2014 bol predložený príslušný spisový materiál, aj spolu s písomnými vyjadreniami sudcov dotknutého krajského súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti (č. l. 441 - 444 spisu), Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie.

Najvyšší súd ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. (tzv. generálna námietka zaujatosti - vznesená proti všetkým sudcom toho ktorého súdu sa vlastne považuje za návrh na delegáciu) ako aj predložený spisový materiál a dospel k takému záveru, že v danom prípade nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Trenčíne a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z **dôležitých dôvodov** môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takéhoto postupu. Dôležité dôvody nie sú v zákone taxatívne uvedené, ale treba nimi rozumieť také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. môže byť tiež zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého: „Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

S ohľadom na uvedené je teda zrejmé, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje tiež i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie

nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných priet'ahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom.

Pokiaľ ide o posudzovaný návrh, tak tu obžalovaný I. J. neuviedol podľa názoru najvyššieho súdu žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by - aj s prihliadnutím na vyššie citované zákonné ustanovenia - boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania danej veci. Významné sú v tomto ohľade i priložené písomné vyjadrenia jednotlivých sudcov Krajského súdu v Trenčíne, z ktorých obsahu vyplýva, že títo sa necítia byť v predmetnej veci zaujatí, strany konania nepoznajú a nemajú k nim a ani k veci žiaden vzťah.

Čo sa týka potom vyjadrenia predsedníčky dotknutého krajského súdu JUDr. Aleny Radičovej, tak táto sa rovnako podľa vlastných slov necíti byť vo veci zaujatá, nakoľko obžalovaného ani poškodenú osobu nepozná, no považovala zároveň za potrebné uviesť, že poškodená sa v uvedenej dobe uchádza o miesto v dočasnej štátnej službe na krajskom súde (zastupovanie pokladníčky na rodičovskej dovolenke) a pravdepodobne

s ňou bude uzatvorená pracovná zmluva na dobu určitú – zastupovanie počas rodičovskej dovolenky.

Osobitne s poukazom na tvrdenia obžalovaného sa treba pozastaviť i pri vyjadrení JUDr. Františka Kováča, ktorý uviedol: „*Vo veci nie som zaujatý. O pani Š. ani neviem, že by pracovala na Vyššej vojenskej prokuratúre a ani sa s ňou osobne nepoznám. Okrem toho vôbec nie som poľovník, takže ide o nejaký výmysel.*“ Menovaný sudca navyše nie je ani členom príslušného senátu 2T, ktorý má rozhodovať o podanej sťažnosti.

A napokon v súvislosti s výhradami obžalovaného, ktoré sa dotýkajú predchádzajúcej rozhodovacej činnosti krajského súdu, je nevyhnutné upozorniť na ust. § 32 ods. 6 Tr. por., v zmysle ktorého sa o námietke, ktorej dôvodom je len procesný postup súdu, nekoná. Takáto námietka je teda v rámci daného rozhodovania irelevantná (nemôže byť dôvodom na vyslovenie zaujatosti toho - ktorého sudcu, ani dôvodom na odňatie veci príslušného súdu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k takému záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na delegovanie veci inému krajskému súdu podľa § 23 ods. 1 Tr. por., keďže tu neexistuje žiaden taký dôležitý dôvod, predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené neustranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 9. februára 2015

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová